

Jaarrekening 2017

Stichting Zaans Medisch Centrum

d.d. 28 mei 2018

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2017

5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	17
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	25
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	26
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	27
5.1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	29
	WNT-verantwoording 2017	32
5.1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	34
5.1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	35
5.1.12	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	36
5.1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	36
5.1.14	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	41
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	42
5.1.16	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	43
5.1.17	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	45
5.1.18	Vaststelling en goedkeuring	47

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	50
5.2.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	51

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	180.777.879	176.401.578
Financiële vaste activa	2	4.718.573	6.684.316
Totaal vaste activa		<u>185.496.452</u>	<u>183.085.894</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	2.313.506	2.058.200
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	1.257.634	0
Debiteuren en overige vorderingen	5	28.250.372	38.779.911
Liquide middelen	6	8.809.402	14.719.802
Totaal vlottende activa		<u>40.630.914</u>	<u>55.557.913</u>
Totaal activa		<u><u>226.127.367</u></u>	<u><u>238.643.807</u></u>

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Algemene en overige reserves	7	32.796.788	32.117.352
Totaal groepsvermogen		<u>32.796.788</u>	<u>32.117.352</u>
Vorzieningen			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	8	4.139.154	2.049.066
	4	0	5.302.712
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	144.465.557	150.454.687
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	10	44.725.869	48.719.989
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>44.725.869</u>	<u>48.719.989</u>
Totaal passiva		<u><u>226.127.367</u></u>	<u><u>238.643.807</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	13	144.063.021	142.039.841
Subsidies	14	6.433.253	6.489.590
Overige bedrijfsopbrengsten	15	10.984.190	3.642.207
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>161.480.465</u>	<u>152.171.638</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	73.051.715	71.982.837
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	9.911.638	11.588.306
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	18	16.167.954	17.198.534
Overige bedrijfskosten	19	57.047.605	49.887.342
Som der bedrijfslasten		<u>156.178.913</u>	<u>150.657.019</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		5.301.552	1.514.619
Financiële baten en lasten	20	-4.603.162	-1.223.396
Vennootschapsbelasting	21	-18.953	-136.861
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>679.436</u></u>	<u><u>154.362</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>679.436</u>	<u>154.362</u>
		<u><u>679.436</u></u>	<u><u>154.362</u></u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			5.301.552		1.514.619
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	9.911.637		11.241.306	
- mutaties voorzieningen	8/19	2.090.087		558.984	
			<u>12.001.724</u>		<u>11.800.290</u>
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	3	-255.305		-75.754	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	-6.560.347		1.932.678	
- vorderingen	5	10.529.539		3.678.231	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot		0		679.942	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	-3.994.121		1.728.112	
			<u>-280.234</u>		<u>7.943.209</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>17.023.042</u>		<u>21.258.118</u>
Ontvangen interest	20	1.155		0	
Betaalde interest	20	-4.554.307		-1.267.490	
Resultaat deelnemingen	2	-50.010		44.094	
Ontvangen dividenden	2	85.000		0	
Te betalen vennootschapsbelasting	21	-18.953		-136.861	
			<u>-4.537.116</u>		<u>-1.360.257</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>12.485.926</u>		<u>19.897.861</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-17.826.164		-52.217.110	
Desinvesterings materiële vaste activa	1	3.549.105		0	
Investerings deelnemingen		0		-643.434	
Bijzondere waardeverminderingen	1	-10.879		-10.482	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	2	-76.285		-350.000	
Vervreemdingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	2	81.657		-330.668	
WVA-dispuut Belastingdienst	2	1.303.063		-3.738.898	
Aflossing leningen u/g	2	37.313		59.235	
Investerings in overige financiële vaste activa	2	534.995		1.522.500	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			<u>-12.407.195</u>		<u>-55.708.857</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	9	16.106.056		70.475.000	
Aflossing langlopende schulden	9	-22.095.159		-25.938.865	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			<u>-5.989.103</u>		<u>44.536.135</u>
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-5.910.400</u></u>		<u><u>8.725.139</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	6		14.719.802		5.994.663
Stand geldmiddelen per 31 december	6		<u>8.809.402</u>		<u>14.719.802</u>
Mutatie geldmiddelen			<u>-5.910.400</u>		<u>8.725.139</u>

Toelichting:

Voor toelichting zie 5.1.4.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Zaans Medisch Centrum is statutair (en feitelijk) gevestigd te Zaandam, op het adres Koningin Julianaplein 58.

De belangrijkste activiteiten zijn het verplegen, verzorgen, doen onderzoeken en doen behandelen van personen die medische-, specialistische-, verpleegkundige- en/of verloskundige bijstand behoeven

Zorginstelling Zaans Medisch Centrum staat aan het hoofd van de Zaans Medisch Centrum-Korteweg Farmacie BV groep te Zaandam.

Verlagingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

ZMC heeft in 2017 een positief resultaat behaald van € 0,7 miljoen. Geschoond voor incidentele baten en lasten is sprake van een genormaliseerd resultaat van € 1,5 miljoen negatief. Het negatieve genormaliseerd resultaat wordt veroorzaakt door voornamelijk een hoger dan begrote personele inzet.

ZMC heeft hierop een optimalisatieprogramma afgekondigd ('ZMC KernGezond') die moet leiden tot een structurele rendementsverbetering. Hiervan wordt beoogd om een deel in 2018 te realiseren (jaareffect 2018), en het gehele bedrag in 2019 (structureel effect).

ZMC voorzag evenwel, dat de bankconvenanten 2017 inzake de EBITDA en de DSCR niet gehaald zouden gaan worden en is in overleg gegaan met het bankconsortium. Het consortium heeft de kredietfaciliteit van € 12 miljoen in het tweede halfjaar van 2017 teruggedraaid naar een faciliteit van € 0,5 miljoen; deze verlaging is gelijk aan de opbrengst van de grond van de oudbouw die in die periode in 2017 ontvangen is.

De gesprekken met het consortium hebben geleid tot de volgende nieuwe afspraken met het consortium, welke in april 2018 finaal geformaliseerd zijn:

- De kredietfaciliteit blijft gehandhaafd op € 0,5 miljoen;
- De banken hebben een waiver verstrekt voor het niet voldoen aan de bankconvenanten per 31 december 2017;
- De bankconvenant-eisen zijn over 2018 en 2019 (peildatum per 31 december) verlaagd en ZMC verwacht aan deze verlaagde eisen (zie '9.

Langlopende schulden) te gaan voldoen;

De banken stellen een stand-by faciliteit beschikbaar van € 4 miljoen die (gedurende acht weken per keer) beschikbaar kan komen na overlegging van een liquiditeitsprognose en goedkeuring van de banken.

Daarnaast heeft het ZMC het recht om een achtergestelde lening bij de gemeente Zaanstad van € 5 miljoen op te nemen, welke eind 2017 nog niet is opgenomen. Naar verwachting zal medio 2018 gebruik worden gemaakt van deze lening.

Volgens de liquiditeitsprognose van ZMC beschikt ZMC over voldoende liquiditeiten in de periode beoordeeld tot eind 2019, echter op enkele momenten in het jaar is de 'headroom' voor tegenvallers beperkt.

In de eerste maanden van 2018 is de stand van zaken rond ZMC Kerngezond als volgt:

- het programma ZMC Kerngezond loopt blijkens de tussentijdse rapportages tot en met maart 2018 volgens planning.
- de resultaatontwikkeling 2018 is tot en met maart 2018 beter dan begroot.

Mocht sprake zijn van liquiditeitsknelpunten in 2018 of 2019, dan verwacht ZMC deze als volgt te kunnen opvangen:

- met het verbeteren van het werkkapitaal management is relatief eenvoudig en snel tijdelijke liquiditeitsruimte te creëren.
- ZMC is actief bezig om prijslijsten met verzekeraars in 2018 en 2019 sneller definitief te maken, zodat sneller kan worden gestart met facturatie van openstaande DBC's.
- ZMC kan investeringen temporiseren cq. uitstellen.
- de beschikbare standby faciliteit van € 4 miljoen lijkt op basis van de hiervoor genoemde punten niet noodzakelijk, maar is in principe beschikbaar voor ZMC (zoals vermeld moet de bank dit wel goedkeuren op basis van een liquiditeitsprognose).

De raad van bestuur heeft derhalve de overtuiging voldoende liquiditeit tot haar beschikking te hebben om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. De jaarrekening is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:
Uitgaven groot onderhoud/voorziening onderhoud.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van de toegepaste opslagpercentages voor de personeelsverplichtingen. Daarbij heeft een retrospectieve verwerking plaatsgevonden ten aanzien van de vakantiedagen en de levensfasebudget-uren. Daartoe is het groepsvermogen per 1 januari 2017 verlaagd met € 0,9 miljoen en is het resultaat over 2017 verlaagd met € 2.700. Het totale bedrag van de correctie bedraagt € 0,9 miljoen.

Vrijwillige stelselwijziging componentenbenadering

Besloten is om de waarderingsgrondslag van de kosten voor groot onderhoud met ingang van 1 januari 2017 aan te passen van het treffen van een voorziening naar het toepassen van de componentenbenadering, mede als gevolg van de ingebruikname van het nieuwbouwziekenhuis. Zaans Medisch Centrum past de componentenmethode toe vanaf het moment dat het groot onderhoud is gepleegd.

De reden voor deze stelselwijziging is het verbeterde inzicht dat de jaarrekening daardoor geeft, wat onder meer blijkt uit de internationale opvattingen waar dit de enige toegestane methodiek is. Tevens wordt de methode van de componentenbenadering (steeds) vaker gebruikt in de sector. Derhalve is besloten over te gaan van de methode van de onderhoudsvoorziening naar de methode van componentenbenadering.

Op basis van de aanpassing is het vermogen per 1 januari 2016 herrekend. Het eigen vermogen is toegenomen met een bedrag van € 487.000,- van € 32,4 miljoen naar € 32,9 miljoen. Gelijktijdig neemt de materiële vaste active toe met een bedrag van € 0,3 miljoen van € 134,8 miljoen naar € 135,1 miljoen en nemen de voorzieningen af met een bedrag van € 0,1 miljoen van € 1,6 miljoen naar € 1,5 miljoen.

Het nettoresultaat over 2016, op basis van de gewijzigde grondslagen, is afgenomen met een bedrag van € 387.000,- naar € 154.000,- waar het nettoresultaat op basis van de methode voorziening € 541.000,- bedroeg. Dit neerwaartse effect op het resultaat ziet hoofdzakelijk toe op de additionele afschrijvingslasten van € 347.000,-, aangepast voor de mutaties van onderhoudskosten van € 40.000,-. Het totale effect op het vermogen per 1 januari 2017 bedraagt € 100.000,- positief (afname voorziening groot onderhoud) en het effect op het resultaat over 2017 bedraagt € 270.000,- positief.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van het Zaans Medisch Centrum zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel het Zaans Medisch Centrum als de geconsolideerde maatschappijen van het Zaans Medisch Centrum.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van het Zaans Medisch Centrum.

Het Zaans Medisch Centrum heeft doorslaggevende zeggenschap in Korteweg Farmacie BV, omdat het Zaans Medisch Centrum 100% van de aandelen bezit. In de geconsolideerde jaarrekening is Korteweg Farmacie BV voor 100% meegeconsolideerd.

Overige joint venture deelnemingen van het Zaans Medisch Centrum zijn Comicro BV voor 50%, Symbiant BV voor 33,3%, Codia BV voor 33,3% en Esperanz BV voor 33,3%. Met ingang van 2017 heeft het Zaans Medisch Centrum voor 33,33% een belang in Diagnost-IQ. Het Zaans Medisch Centrum heeft geen doorslaggevende zeggenschap in deze deelnemingen en deze deelnemingen zijn niet meegeconsolideerd.

Overige deelnemingen van het Zaans Medisch Centrum zijn Oogziekenhuis Zonnestraal Noord-Holland BV voor 49%, Recura Revalidatie BV voor 20% en Medirisk OW verzekeringsmij. Deze bedrijven worden niet meegeconsolideerd vanwege het feit dat het Zaans Medisch Centrum een minderheidsbelang heeft.

Voor het realiseren van de nieuwbouw is een samenwerking aangegaan met VitaalZorgVast, onderdeel van de BAM. De samenwerking vindt plaats binnen een juridische constructie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een BV/CV constructie. De oprichting is in 2013 afgerond. Zaans Medisch Centrum en BAM hebben gelijk aandeelhouderschap, Zaans Medisch Centrum is 50% aandeelhouder van Emerald Alliantie Beheer BV en tevens statutair bestuurder, Emerald Alliantie Beheer BV is beherend vennoot in Emerald Alliantie CV en tevens 1,11 % aandeelhouder. De overige aandelen zijn in het bezit (ieder 49,44%) van Caro 1 BV (Zaans Medisch Centrum) en van O.B.O.56 BV (BAM). In 2017 is Emerald Alliantie Beheer BV niet meegeconsolideerd.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vast activa worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Zie voor de overige deelnemingen die niet in de consolidatie zijn opgenomen de toelichting bij de deelnemingen.

Onder de financiële vaste activa zijn de verbonden stichtingen vermeld die al dan niet in de consolidatie betrokken zijn. Van elk van deze stichtingen en vennootschappen is de volgende informatie opgenomen:

- naam en woonplaats;
- rechtsvorm;
- de kernactiviteiten;
- de (mate van) zeggenschap die de instelling kan uitoefenen;
- het bedrag van het eigen vermogen en het resultaat volgens de laatst vastgestelde jaarrekening onder vermelding van het jaar waarop deze betrekking heeft.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Operationele leasing.

Het Zaans Medisch Centrum heeft een leasecontract met Siemens voor het gebruik en onderhoud van medische apparatuur. De betalingen voor de lease en het onderhoud worden verwerkt in de winst en verliesrekening over de looptijd van het contract. Zie hiervoor ook de niet uit balans blijvende verplichtingen.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van het Zaans Medisch Centrum.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,5-10%.
- Machines en installaties : 5-10 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 6-25 %.

Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardeverhoging te realiseren en niet dienen voor eigen gebruik. Onder de vastgoedbeleggingen worden separaat onroerende zaken in aanbouw of ontwikkeling voor toekomstig gebruik als belegging opgenomen. Vastgoedbeleggingen worden in de toelichting op de balans (paragraaf 5.1.5 en 5.1.14) separaat gepresenteerd.

De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. Na de eerste verwerking worden de vastgoedbeleggingen gewaardeerd tegen de reële waarde zonder afschrijvingen. Winsten of verliezen, ontstaan door een wijziging in de reële waarde, worden verantwoord in de winst- en verliesrekening van de periode waarin de wijziging zich voordoet.

Vervolgens wordt middels de resultaatbestemming een herwaarderingsreserve gevormd. De herwaarderingsreserve is het verschil tussen de reële waarde en de waarde op basis van de verkrijgingsprijs rekening houdend met de cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgaven groot onderhoud:

Het periodiek groot onderhoud wordt verwerkt als belangrijk bestandsdeel van het materieel actief. Dit bestandsdeel wordt over de geschatte levensduur afgeschreven ('componentenbenadering').

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen nominale waarde op basis van de effectieve rekenmethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Het Zaans Medisch Centrum heeft ultimo 2017 een impairment toets uitgevoerd die geen aanleiding geeft om de boekwaarde aan te passen.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de First in First out methode of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Afgeleide financiële instrumenten

De instelling documenteert de hedgerelaties in specifieke/generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van effectieve hedges respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges.

Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedgeresultaten naar de resultatenrekening gebracht.

Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelaties getoetst door vergelijking van de cumulatieve reëlewaardewijziging van de afgedekte positie met de cumulatieve waardewijzigingen van de afgeleide instrumenten. De laagste van de cumulatieve waardewijziging van de afgedekte positie en de cumulatieve waardewijziging van de afgeleide instrumenten wordt in de herwaarderingsreserve uitgesteld.

Indien sprake is van een reëlewaaardeafdekking (reële waarde hedge accounting) van een opgenomen actief of verplichting of niet in de balans opgenomen bindende overeenkomst worden de resultaten uit de herwaardering van het afgeleide instrument op hetzelfde moment in de resultatenrekening verwerkt als het resultaat op de afgedekte positie voor zover deze betrekking hebben op de reëlewaardewijziging van het specifieke risico van de afgedekte post of positie.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (en DBBC's)

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening is gevormd op basis van ervaringscijfers van de laatste 5 jaar bijgesteld met de verbeterde werkwijze met betrekking tot debiteurenbeheer.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Voorziening reorganisatie

In het kader van het programma "KernGezond" is een reorganisatievoorziening gevormd. Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Voorziening generatieregeling

In de CAO 2017/2019 zijn afspraken gemaakt t.a.v. generatiebeleid. Op basis hiervan heeft het ZMC in 2017 een regeling Generatiebeleid vastgesteld. CAO-partijen willen met generatiebeleid duurzaam inzetbaarheid van werknemers binnen de ziekenhuizen stimuleren.

Pensioenverplichting eigen risico

Op Stichting Zaans Medisch Centrum rust een verplichting inzake een pensioengarantieregeling aan een deel van de voormalige werknemers van het Johannes ziekenhuis.

Voorziening uitgestelde beloningen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

In 2017 heeft het Zaans Medisch Centrum een voorziening opgenomen voor toekomstige uitkering wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, rekenhoudend met de reeds verstreken diensttijd. De voorziening dient ter dekking van de gratificatie van een half maand salaris bij bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De blijfkans die bij de berekening is gehanteerd is 82,07%.

WA schadeclaims

In 2009 is het Zaans Medisch Centrum overgestapt naar Medirisk als verzekeraar voor medische claims, vanaf 2015 heeft het Zaans Medisch Centrum een stop loss verzekering afgesloten met een eigen risico. Voor lopende schadeclaims wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening negatieve deelnemingen

De deelneming Oogziekenhuis Zonnestraal Noord Holland BV heeft door verliezen in 2015 en 2016 ultimo 2017 een negatief eigen vermogen. Het aandeel ZMC (49%) is tegen netto vermogenswaarde opgenomen als voorziening.

ORT tijdens verlof

Op Stichting Zaans Medisch Centrum rust een mogelijke verplichting inzake het uitbetalen van ORT tijdens verlof over 2012 t/m 2014. In 2017 is de verplichting over 2012 uitbetaald.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2017.

Inleiding:

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van de transitiebedragen.

Vanaf 2015 zijn de risico's verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2017 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor het Zaans Medisch Centrum hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren.

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Zaans Medisch Centrum de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2017 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2017 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2017

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2017 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor het Zaans Medisch Centrum.

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren
Het Zaans Medisch Centrum heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2016 en eerdere jaren finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2017 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2017 gepubliceerd. Door de Nza is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met de publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2017 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor het Zaans Medisch Centrum materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2016 resp. 2017 op basis van de afgeronde controles van de zorgverzekeraars.

Daarnaast is het Zaans Medisch Centrum bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2017 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2018 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van het Zaans Medisch Centrum leiden tot niet-materiële, nagekomen baten en lasten. Waar nodig heeft het Zaans Medisch Centrum nuanceringen geboekt.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Materiële controles over 2017 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Het Zaans Medisch Centrum gaat er vanuit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. Het Nza heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terrechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft voorsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft het Zaans Medisch Centrum geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe aspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren.
Zaans Medisch Centrum heeft voor 2017 met alle verzekeraars een P x Q afspraak met omzetplafond afgesproken. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2017 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2017 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2017 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2017.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Het Zaans Medisch Centrum heeft de jaren tot en met 2013 afgerekend. Het 2014 is grotendeels definitief afgerekend met de verzekeraars. Over 2015 en 2016 is over het algemeen voorlopig afgerekend.

4. Overige onzekerheden
Het MSB heeft over 2017 de fiscale status van ondernemer toegekend gekregen.
De fiscale status van het MSB voor de jaren 2018 en verder is nog onzeker.
Paaz: ZMC neemt niet deel aan de landelijke regeling GGZ zelfonderzoek, de mogelijkheid bestaat dat materiële controles kunnen plaatsvinden tot 5 jaar terug. Hiervoor is een nuancering opgenomen, gebaseerd op interne en externe controles.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Zaans Medisch Centrum op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting Zaans Medisch Centrum heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij het Zaans Medisch Centrum. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Zaans Medisch Centrum betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2018 bedroeg de dekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Het Zaans Medisch Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Zaans Medisch Centrum heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingspecificatie (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	110.926.032	11.311.471
Machines en installaties	35.150.917	1.995.974
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	34.584.623	22.655.850
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	140.332.855
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	116.307	105.428
Totaal materiële vaste activa	<u>180.777.879</u>	<u>176.401.578</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	176.401.578	135.118.857
Bij: investeringen	17.826.164	52.860.544
Af: afschrijvingen	9.911.637	7.697.348
Af: versnelde afschrijvingen	0	3.890.957
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	3.549.105	0
Af: ontvangen erfpacht	-10.879	-10.482
Boekwaarde per 31 december	<u>180.777.879</u>	<u>176.401.578</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

De nieuwbouw is in januari 2017 in gebruik genomen en vanaf dat moment geactiveerd in de administratie. Derhalve heeft een herrubricering van € 140.332.855 plaatsgevonden van materiële bedrijfsactiva in uitvoering naar bedrijfsgebouwen en terreinen en machines en installaties.

In 2017 is de grond van het oude ziekenhuis verkocht voor € 14.500.000 excl. BTW. De boekwaarde bedroeg op dat moment € 3.342.999. De sloopkosten bedragen € 2.600.000 excl. BTW. De boekwinst is ten gunste van het resultaat 2017 gebracht.

Onder de vastgoedbelegging grond parkeergarage is voor een totaalbedrag van € 1.487.936 aan vaste activa opgenomen waarvan het ZMC alleen het economisch eigendom heeft, maar niet het gebruik ervan. Voor de erfpacht van de grond van de parkeergarage is een erfpachtsom ontvangen die in 50 jaar weer terugvloeit naar het vermogen van het ZMC. De ontvangen afkoop erfpacht is in mindering gebracht op de waarde van de grond van de parkeergarage. De vastgoedbelegging wordt jaarlijks opgerent. De uitgangspunten voor de oprenting zijn opnieuw beoordeeld en leiden niet tot wijzigingen voor boekjaar 2017.

De inbegrepen boekwaarde per 31-12-2017 van de Zaanapotheek bedraagt € 739.377.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 151.196.103 (2016: € 158.485.083) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, waarvan € 2.552.403 (2016: € 3.062.880) als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). De zorginstelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

De grond waarvoor een erfpachtovereenkomst is gesloten voor de parkeergarage zijn in 2014 geherwaardeerd tegen de huidige grondprijzen. Er heeft d.d. 3 mei 2016 een hertaxatie plaatsgevonden van de grondwaarde, deze taxatie heeft niet tot een herwaardering geleid.

Als zekerheid op de nieuw aangetrokken c.q. aan te trekken financiering van de nieuwbouw is hypotheekrecht verleend op alle registergoederen van het ZMC. De grond is beperkt tot die onder het psychiatriegebouw alsmede de nieuwbouw.

Het Zaans Medisch Centrum heeft een vrijwillige stelselwijziging doorgevoerd. Wij verwijzen naar de toelichting in de grondslagen van waardering en resultaatbepaling inzake de vrijwillige stelselwijziging componentenbenadering.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Andere deelnemingen	1.925.594	2.020.065
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	61.000	600.000
Aanloopkosten	0	22.796
Kosten van goodwill aan derden	0	231.000
Overige vorderingen	2.731.979	3.780.336
Disagio	0	30.119
Totaal financiële vaste activa	4.718.573	6.684.316

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	6.684.316	3.846.485
Kapitaalstortingen	76.285	550.000
Resultaat deelnemingen	-81.657	130.668
Ontvangen dividend	-85.000	0
Verstrekke leningen / verkregen effecten	-539.000	-1.522.500
WVA dispuut belastingdienst	-1.303.063	3.738.898
Toename vorderingen	0	-3.225
Kosten goodwill derden	-28.875	-28.875
Afschrijving disagio	-8.438	-4.335
Waardeverminderingen (afschr.aanloopkosten)	4.005	-22.800
Boekwaarde per 31 december	4.718.573	6.684.316

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 2 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar.

Tot en met 2016 is de te vorderen goodwill op Oogziekenhuis Zonnestraal ad. € 600.000 verantwoord onder de financiële vaste activa. Deze vordering is in 2017 voor een bedrag van € 539.000 omgezet in een verstrekte achtergestelde lening en opgenomen onder de kortlopende vorderingen. Het restant van € 61.000 is voldaan in 2018.

De resultaten van de deelnemingen zijn geboekt als opbrengst cq last in de exploitatierekening.

Onder Overige vorderingen is een vordering op de Belastingdienst opgenomen. Het betreft het terug te vorderen deel van de totale gedane betaling aan de Belastingdienst in voorjaar 2016. Het ZMC en de Belastingdienst waren sinds 2015 in een dispuut verwickeld betreffende de, door het ZMC toegepaste, loonheffingskortingen WVA over de jaren 2009 t/m 2011. De Belastingdienst heeft naheffingsaanslagen over deze periode opgelegd. Het ZMC betwistte de claim voor € 3,7 mln en heeft bezwaar ingediend. Primo 2018 heeft het ZMC een vaststellingsovereenkomst afgesloten met de Belastingdienst. De vordering is door een vaststellingsovereenkomst verlaagd naar € 2,4 mln. Dit bedrag is in april 2018 ontvangen. Het terug te ontvangen bedrag is inclusief heffingsrente, vergoed door de belastingdienst. Voor de vergelijkbaarheid hebben wij de vordering onder de langlopende vorderingen laten staan.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Aandeel resultaat ZMC	
					Resultaat 2017	Resultaat 2016
				2016	2017	2017
				€	€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:						
Codia Waterland BV P'rend	Dialyse	192.294	33,3%	518.086	314.631	93.445
Esperanz BV Purmerend	Oncologie	22.590	33,3%	53.625	14.145	26.689
Symbiant BV Alkmaar	Pathologie	552.354	19,0%	2.832.079	75.050	12.850
Comicro BV Zaanstad	Microbiologie	602.868	50,0%	891.736	74.875	-46.085
Emerald all. Beheer BV Z'dam	Beheer BV bouw	9.000	50,0%	18.000	0	0
Caro 1 BV Zaandam	Commandiet Emerald	8.900	49,0%	18.000	0	0
Recura Purmerend	Revalidatie	277.600	20,0%	1.750.000	-362.000	-72.400
Diagnost-IQ BV Purmerend	Klinisch Chemisch lab.	-19.871	33,3%	1.090.155	-288.758	-96.156
Subtotaal					-172.057	-81.657
Oogziekenhuis Zonnestraal		-185.291	49,0%	-543.144	165.000	31.646
Noord Holland BV Hilversum	Oogheekunde					
TOTAAL						-50.011

Zeggenschapsbelangen:

Medirisk ovm Amsterdam	WA verz. Aandelen	282.660
------------------------	-------------------	---------

Toelichting:

De resultaten deelnemingen 2017 zijn in de waarde van de deelnemingen meegenomen voor de percentages van deelneming. De resultaten 2017 betreffen voorlopige cijfers. In het volgende kalenderjaar worden de aandelen van het resultaat voor het ZMC gecorrigeerd op basis van de definitieve cijfers. De voorlopige resultaten van Diagnost-IQ BV en Recura Zorghotel waren in 2017 negatief, de overige deelnemingen sloten het boekjaar af met een positief resultaat. Bij Comicro wordt hierboven een negatief resultaat aandeel voor het ZMC voor 2017 getoond. Dit wordt veroorzaakt door correcties over voorgaande jaren. Het resultaat van Oogziekenhuis Zonnestraal is in verband met een negatief eigen vermogen opgenomen onder de voorziening negatieve deelnemingen.

Medirisk heeft extra aandelen uitgegeven aan de leden om aan de hogere kapitaalisen van Solvency II te kunnen voldoen. In 2017 is de dividenduitkering daaraan toegevoegd. Bij Medirisk is de medische aansprakelijkheidsverzekering van het Zaans Medisch Centrum ondergebracht.

Met ingang van 1 januari 2017 heeft het Zaans Medisch Centrum zijn klinisch chemisch laboratorium ondergebracht in een joint venture met Westfries Gasthuis en Waterland ziekenhuis. ZMC heeft een belang van 33,33% in Diagnost-IQ BV.

Per 1 april 2018 wordt Esperanz BV opgeheven en worden de baten en lasten verdeeld over de aandeelhouders.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	463.524	757.667
Voedingsmiddelen	284.090	389.472
Hulpmiddelen	0	19.668
Overige voorraden:	1.565.892	893.985
Emballage	0	-2.592
Totaal voorraden	<u>2.313.506</u>	<u>2.058.200</u>

Toelichting:

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht.

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	15.976.667	14.629.412
Af: ontvangen voorschotten	-15.102.557	-20.097.677
Af: onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten MSB Honorarium	-2.239.905	-2.000.000
Onderhanden projecten PAAZ	2.623.430	2.165.553
Totaal onderhanden werk	<u>1.257.634</u>	<u>-5.302.712</u>

Toelichting:

De openstaande DBC zorgproducten per ultimo boekjaar zijn gewaardeerd en tot uitdrukking gebracht in de post onderhanden werk.

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen de eindwaarde van het afgeleide zorgproduct voor de reeds uitgevoerde verrichtingen. Daartoe worden alle openstaande verrichtingen gekoppeld via de OHW grouper aan DBC zorgproducten die per ultimo boekjaar open stonden. Op het onderhanden werk is geen voorziening in mindering gebracht.

De ontvangen voorschotten onderhanden werk zijn ultimo 2017 ca. € 5.000.000 lager dan ultimo 2016. Dit houdt verband met een voorschot voor de nog te factureren positie die ultimo 2016 is ontvangen.

De vrijgevestigde specialisten zijn georganiseerd in het MSB, waarmee wordt afgerekend op basis van gerealiseerde DBC's. Het aandeel van de MSB in de openstaande zorgproductie is in mindering gebracht op de onderhanden werk positie.

Het onderhanden werk van de PAAZ is evenals in 2016 bepaald door de geschreven tijd door specialisten in de openstaande DBC's te waarden tegen een gemiddeld tarief.

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	14.383.748	23.295.367
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	8.955.939	6.501.185
Overige vorderingen:		
Vooruitbetaalde bedragen:	730.846	405.782
Nog te ontvangen bedragen:	1.387.333	7.134.389
Overige overlopende activa:		
Rekening courant specialistenvoorschotten	198.000	198.000
Vorderingen op verbonden partijen	2.594.506	1.245.188
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>28.250.372</u>	<u>38.779.911</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 207.500 (2016: € 407.357)

In de overige vorderingen zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

De debiteuren zijn met 8,9 mln. gedaald ten opzichte van 2016, de nog te factureren zorgproducten zijn met 2,4 mln gestegen.

Door snellere afspraken met verzekeraars kon er eerder in het jaar gefactureerd worden, de facturen konden hierdoor nog in het boekjaar verstuurd worden en zijn de gelden eerder geïnd.

De toename van van de vorderingen op participanten wordt m.n. veroorzaakt door een herrubricering van de nog te betalen goodwill door Zonnestraal vanuit de Financiële vaste activa. Deze vordering is omgezet naar een achtergestelde lening ad. € 539.000.

Nog te ontvangen bedragen zijn lager omdat de subsidies AIOS en KPZ maandelijks worden bevoorschot in 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

6. *Liquide middelen**De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	8.804.483	14.707.185
Kassen	4.919	12.617
Totaal liquide middelen	<u>8.809.402</u>	<u>14.719.802</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Algemene en overige reserves	32.796.788	32.117.352
Totaal groepsvermogen	<u>32.796.788</u>	<u>32.117.352</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Stelselwijziging OHW	4.148.328			4.148.328
Stelselwijziging Groot Onderhoud	487.000			487.000
Korteweg Farmacie	788.508	92.564		881.072
Wettelijke reserves				
Deelnemingen	403.128	-50.010		353.118
Herwaardering terreinen	951.999			951.999
Reserve aanvaardbare kosten:				
Reserve aanvaardbare kosten	25.338.389	636.882		25.975.271
Totaal algemene en overige reserves	<u>32.117.352</u>	<u>679.436</u>	<u>0</u>	<u>32.796.788</u>

Toelichting:

Vanaf de jaarrekening 2015 is een wettelijke reserve deelnemingen opgenomen voor de waarde boven de inleg van het ZMC. Dit is in 2017 op dezelfde manier voortgezet. Als gevolg van de vrijwillige stelselwijziging voor het groot onderhoud naar de componentenbenadering is er geen sprake meer van voorziening groot onderhoud. Wij verwijzen naar de toelichting in de grondslagen van waardering en resultaatbepaling inzake de vrijwillige stelselwijziging componentenbenadering. Daarnaast is het eigen vermogen van 2016 met € 900.000 gemuteerd ter wille van de vergelijkbaarheid als gevolg van een verhoging van de opslag Sociale lasten op de reservering vakantie- en PLB-dagen per ultimo 2016 waarmee in voorgaande jaren ten onrechte geen rekening was gehouden.

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	0	2.100.000			2.100.000
Voorziening generatieregeling	0	300.000			300.000
Pensioenverplichting eigen risico	130.142		18.968		111.174
Voorziening uitgestelde personeelsbeloningen	561.778	98.339		262.764	397.353
Voorziening WA schadeclaims	536.099	96.748			632.847
Voorziening PLB uren	144.232	24.325		59.855	108.702
Voorziening neg. Deelnemingen	221.036		35.745		185.291
Voorziening ORT tijdens verlof	455.780		97.292	54.701	303.787
Totaal voorzieningen	<u>2.049.066</u>	<u>2.619.412</u>	<u>152.005</u>	<u>377.320</u>	<u>4.139.154</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.255.469
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.883.685
hiervan > 5 jaar	602.942

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening reorganisatie

In het kader van het programma "KernGezond" is een reorganisatievoorziening gevormd.

Voorziening generatieregeling

In de CAO 2017/2019 zijn afspraken gemaakt t.a.v. generatiebeleid. Op basis hiervan heeft het ZMC in 2017 een regeling Generatiebeleid vastgesteld. CAO-partijen willen met generatiebeleid duurzaam inzetbaarheid van werknemers binnen de ziekenhuizen stimuleren.

Pensioenverplichting eigen risico

Op stichting Zaans Medisch Centrum rust een verplichting inzake een pensioengarantieregeling aan een deel van de voormalige werknemers van het Johannes ziekenhuis. Zie verder de grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

Voorziening uitgestelde personeelsbeloningen

Volgens richtlijn RJ271 wordt een voorziening gevormd voor toekomstige jubilea uitkeringen, rekening houdend met de reeds verstreken diensttijd. De voorziening uitkering jubilea dient ter dekking van de gratificatie voor dienstjubilea van 12,5, 25 en 40 jaar in de toekomst. De blijfkans die bij de diverse jubileumjaren is gehanteerd is 82,07%

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

In 2017 heeft het Zaans Medisch Centrum een voorziening opgenomen voor toekomstige uitkering wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, rekenhoudend met de reeds verstreken diensttijd. De voorziening dient ter dekking van de gratificatie van een half maand salaris bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De blijfkans die bij de berekening is gehanteerd is 82,07%.

Voorziening WA schadeclaims

In 2009 is het Zaans Medisch Centrum overgestapt naar Medirisk als verzekeraar voor medische claims, vanaf 2015 heeft het Zaans Medisch Centrum een stop loss verzekering afgesloten met een eigen risico.

Totaal is hiervoor voor 2015 t/m 2017 een voorziening opgenomen van € 632.847 voor lopende schadeclaims.

Voorziening PLB uren

De werknemers die op peildatum 31-12-2009 voldoen aan bepaalde eisen (leeftijd, aantal dienstjaren in de zorgsector) hebben recht op een éénmalige storting van 200 uur in het PLB in de maand dat zij 55 jaar worden.

Hiervoor wordt een voorziening opgebouwd in 5 jaar voorafgaand aan het jaar dat de werknemer 55 jaar wordt.

In 2017 is de voorziening voor werknemers met geboortjaar 1962 vrijgevalen.

In 2017 is 40 uur als voorziening gevormd voor werknemers geboren in 1963 en 40 uur geboren in 1964. De blijfkans die bij deze voorziening wordt gehanteerd bedraagt 70%. De uren gereserveerd voor werknemers met geboortjaar 1963 vallen in 2018 vrij.

Voorziening negatieve deelnemingen

De deelneming Oogziekenhuis Zonnestraal Noord Holland BV heeft door verliezen in 2015 en 2016 ultimo 2017 een negatief eigen vermogen. Het aandeel ZMC (49%) is tegen netto vermogenswaarde opgenomen als voorziening.

Voorziening ORT tijdens verlof

Vanuit de CAO is een voorziening gevormd voor de uitbetaling van ORT tijdens verlof over de jaren 2012-2014. In 2017 is de verplichting over 2012 uitbetaald en ten laste van de voorziening gebracht.

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	144.465.557	150.454.687
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>144.465.557</u>	<u>150.454.687</u>

Toelichting:

Onder schulden aan banken is nog € 1.9 mln. inzake kasgeldleningen opgenomen die in januari 2018 zijn geconsolideerd naar een langlopend krediet. In 2017 heeft het Zaans Medisch Centrum € 13,1 mln. (faciliteit D4-2) geconsolideerd van kortlopend krediet naar langlopende leningen. De leningen zijn ondergebracht voor 50% bij de Rabobank en 50% bij de BNG. Op de leningen van de Rabobank zijn renteswaps aangegaan, met de BNG zijn vaste rentepercentages afgesproken. Daarnaast is onder de langlopende schulden een lening ter financiering van de Pharmafilter.

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	158.485.071	111.517.586
Bij: nieuwe leningen	16.106.056	70.475.000
Af: aflossingen	20.639.172	23.507.503
Stand per 31 december	<u>153.951.955</u>	<u>158.485.083</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	9.486.398	8.030.396
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>144.465.557</u>	<u>150.454.687</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	9.486.398	8.030.396
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	144.465.557	150.454.687
hiervan > 5 jaar	98.961.687	96.259.733

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

De leningen voor het gebouw worden in 30 jaren afgelost, de leningen voor inventaris in 10 jaren en de lening voor ICT in 5 jaren. Het ingangsmoment voor de nieuwe lening (Faciliteit D4-2) is ultimo 2017. In 2018 wordt het resterende deel € 1,9 mln. nog geconsolideerd. Er is voor de leningen voor gebouw en ICT een grace period overeengekomen van 1 jaar. Voor inventarisleningen is de grace period voor een deel van de leningen 4 jaar, voor het overige deel is geen grace period afgesproken.

Voor een gedetailleerde specificatie van alle leningen wordt verwezen naar 5.1.9.

Met het bankenconsortium zijn in de leningsovereenkomst compliance levels afgesproken. Hiervan wordt over 2017 de EBITDA-ratio en de DSCR niet gehaald. Hiervoor is door de banken een waiver verstrekt.

De bankconvenant-eisen zijn over 2018 en 2019 (peildatum per 31 december) verlaagd en ZMC verwacht aan deze verlaagde eisen te gaan voldoen. Over 2018 en 2019 dient ZMC een EBITDA-ratio te behalen van 10,8% en een DSCR-ratio van 1,0. De balansratio (solvabiliteit) dient ultimo 2018 minimaal 15% te bedragen

De reële waarde van de leningen is ultimo € 151.196.103 (ultimo 2016: € 158.485.071).

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen bij Rabobank en BNG luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties.

Met betrekking tot de variabele renteschulden heeft ZMC renteswaps gecontracteerd, zodat de lasten van de variabele rente +/- de swapverplichtingen gelijk zijn aan een overeengekomen vaste rente. Deze renteswaps zijn verwerkt op basis van kostprijs-hedge-accounting, waardoor de marktwaarde van het hedge-instrument niet hoeft te worden gewaardeerd.

De renteswaps zijn ultimo 2017 als volgt toe te lichten:

	Ingangsdatum	Actuele Hoofdsom	Marktwaarde renteswap 31-12-2017
Rabobank	31-3-2013	3.750.000	-245.845
Rabobank	31-3-2013	5.000.000	-184.583
Rabobank	31-12-2015	2.760.000	-55.869
Rabobank	31-12-2015	3.588.365	-114.548
Rabobank	31-12-2015	11.303.360	-359.258
Rabobank	31-3-2016	1.424.568	-21.345
Rabobank	31-3-2016	4.275.323	-172.366
Rabobank	31-3-2016	9.294.181	-373.997
Rabobank	31-12-2016	6.562.500	-225.689
Rabobank	31-12-2016	2.187.500	-15.285
Rabobank	31-12-2016	3.098.060	-27.803
Rabobank	31-12-2016	3.801.724	-14.104
Rabobank	30-12-2016	1.425.000	-12.789
Rabobank	30-12-2016	1.196.120	-4.478
Rabobank	30-12-2016	948.750	-1.467
Rabobank	31-12-2016	475.000	-1.645
Rabobank	31-12-2017	5.625.000	-285.288
Totaal		66.715.451	-2.116.359

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	2.928.441	7.546.625
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	9.486.398	8.030.396
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.523.766	5.171.122
Vennootschapsbelasting	124.180	166.645
Schulden terzake pensioenen	72.758	641.094
Nog te betalen salarissen	65.805	62.044
Nog te betalen kosten:		
Nog te betalen honoraria specialisten	1.144.523	2.173.094
Nog te betalen interest	333.076	378.382
Schulden aan verbonden partijen	2.413.068	1.118.402
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Vakantiegeld	2.088.745	2.160.426
Vakantiedagen	7.826.522	7.763.431
Schulden aan zorgverzekeraars	7.776.233	7.506.975
Overige overlopende passiva:		
Overige overlopende passiva	6.942.353	6.001.353
Totaal overige kortlopende schulden	44.725.869	48.719.989

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Rabobank en BNG bedraagt per 31 december 2017 bij een ieder € 250.000 (2016: € 6 mln.) en de rente EURIBOR (3 maands) plus 1,8 %. In 2017 is de kredietfaciliteit verlaagd met € 11,5 mln als gevolg van de verkoop van de grond.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG, en luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties.

De kortlopende schulden zijn ten opzichte van 2017 met bijna 4,0 mln. gedaald. De crediteuren zijn 4,6 mln. lager m.n. veroorzaakt door investeringen nieuwbouw ultimo 2016. De aflossingsverplichtingen zijn met 1,2 mln. gestegen in verband met meer consolidaties van leningen voor de nieuwbouw waarop moet worden afgelost. De belastingen en sociale premies zijn m.n. afgenomen door de integratieheffing van 2 mln. in relatie tot de nieuwbouw opgenomen in de BTW-aangifte van het 4e kwartaal 2016, betaald primo 2017. De schulden terzake pensioenen zijn gedaald door een betaalde afrekening over voorgaande jaren in 2017. De schulden aan verbonden partijen is toegenomen door toename van uitbestede activiteiten. Het nog te betalen bedrag honoraria specialisten is afgenomen door verhoging van de maandelijkse voorschotten in lijn met de realisatie. De toename van de overige overlopende passiva heeft een relatie met de ingebruikname van een nieuwe inkoopapplicatie in december 2017. Hierdoor zijn ten opzichte van ultimo 2016 meer posten in de jaaroverloop verwerkt.

De reservering vakantiedagen is in de vergelijkende cijfers 2016 met 0,9 mln. verhoogd als gevolg van herrekening van de opslag sociale lasten. Er is € 1.241.039,- onder schulden aan verzekeraars voor zelfonderzoek en materiele controle MSZ opgenomen. Het gehanteerde risicopercentage 2017 bedraagt 0,39% op een omzet van € 131 mln. Tevens is er € 365.162,- onder schulden aan verzekeraars voor zelfonderzoek en materiele controle GGZ over de jaren 2014 t/m 2017 opgenomen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Financiële instrumenten

Toelichting:

Leningen Nieuwbouw

De leningen die zijn overeengekomen met BNG kennen een vast overeengekomen interest. De leningen van de Rabobank kennen een variabele interest. Om het risico van renteschommelingen te elimineren zijn swaps afgesloten voor de leningen van de Rabobank. Deze swaps zijn puur defensief en sluiten volledig aan op de bedragen en looptijden van de leningen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De marktwaarde van de SWAP's bedraagt per ultimo 2017 -/- € 2.116.359. Omdat sprake is van een effectieve hedge wordt hiervoor geen voorziening gevormd.

12. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Erfpacht:

Er is voor de supermarkt en parkeerdoeleinden 5.070 m2 grond in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven, waarbij de eerste 50 jaar zijn afgekocht. Deze termijn loopt af in 2065, wanneer in overleg een nieuwe waardering wordt vastgesteld tussen juridisch eigenaar (ZMC) en erfpachter.

Er is voor de zorgboulevard 2.366 m2 grond in erfpacht uitgegeven voor 50 jaar met de mogelijkheid tot verlenging voor periodes van 50 jaar. De erfpacht is afgekocht voor de gehele looptijd van 50 jaren en dit bedrag is in 2015 reeds voldaan. De termijn loopt af in 2065. De grondwaarde is gewaardeerd tegen nihil omdat het economisch eigendom is overgedragen met permanente intentie en contractvoorwaarden.

Meerjarige financiële verplichtingen:

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van huur en operationele leasing. De operationele leasing en het bijbehorende onderhoud wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd (bedragen per jaar):

	Huur	Leasing	Totaal Looptijd
Siemens lease med.apparatuur		1.860.794	1.860.794 t/m 31-12-2025
Huur buitenpoli Assendelft	147.336		150.852 onbep.tijd met opzegtermijn
Huur revalidatie	245.037		245.037 onbep.tijd met opzegtermijn
Linnenvoorziening	750.000		750.000 bepaalde tijd
Atos (totaal beheer)		5.036.314	5.036.314 t/m 31-12-2019
Albron		1.000.000	1.000.000 t/m 28-01-2025
Coppa		221.000	221.000 t/m 31-12-2022
BAM		4.020.288	4.020.288 t/m 31-12-2041

Met betrekking tot de variabele renteschulden heeft ZMC renteswaps gecontracteerd, zodat de lasten van de variabele rente +/- de swapverplichtingen gelijk zijn aan een overeengekomen vaste rente. Deze renteswaps zijn verwerkt op basis van kostprijs-hedge-accounting, waardoor de marktwaarde van het hedge-instrument niet hoeft te worden gewaardeerd.

De volgende renteswaps hebben een ingangsdatum na 31-12-2017:

	Ingangsdatum	Actuele Hoofdsom	Marktwaarde renteswap
Rabobank	2-1-2018	1.875.000	31-12-2017 -35.058

Op grond van de Alliantieovereenkomst zijn de Commanditaire vennoten van de Alliantie CV verplicht om binnen 3 dagen na beschikbaarheidsdatum (16-09-2016) € 450.000 per vennoot ten titel van Kapitaal in te brengen in de Alliantie. Aanvullend hierop is in de brief van 11 maart 2015 van de projectdirecteur van Emerald Beheer B.V. aan de leden van het alliantiebestuur opgenomen en door alle partijen ondertekend dat partijen overeenkomen dat de uitvoering van de stortingsverplichting wordt beperkt, maar wel binnen twee weken na aanzegging zal worden uitgevoerd. Een ieder van de partijen Stichting Zaans Medisch Centrum, Vitaal Zorgvast B.V. of Emerald Alliantie Beheer B.V. kan (onder voorwaarden) een aanzegging doen aan de vennoten.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Het ZMC is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

In het Hoofdlijnenakkoord over de medisch-specialistische zorg voor de periode 2019 – 2022 is afgesproken is dat het macrobeheersinstrument niet wordt ingezet over de jaren 2016 en 2017 (onder voorbehoud van instemming door de achterbannen).

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	76.468.842	6.221.493	44.428.967	140.332.855	535.937	267.988.094
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	951.999	951.999
- cumulatieve afschrijvingen	65.157.371	4.225.519	21.773.117	0	1.382.508	92.538.515
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>11.311.471</u>	<u>1.995.974</u>	<u>22.655.850</u>	<u>140.332.855</u>	<u>105.428</u>	<u>176.401.578</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	816.201	0	17.009.963			17.826.164
- activering nieuwbouw	105.241.867	35.090.988	0	-140.332.855	0	0
- herrubricering cum. aanschafwaarden	-63.238.100	-2.829.094	3.423.555			-62.643.639
- herrubricering cum. afschrijvingen	-63.238.100	-2.829.094	3.423.555			-62.643.639
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen	3.100.508	1.936.045	4.875.084			9.911.637
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- voortontvangen afkoop erfpacht					-10.879	-10.879
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde						0
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen						0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	3.342.999	0	206.106			3.549.105
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen						0
per saldo	<u>3.342.999</u>	<u>0</u>	<u>206.106</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.549.105</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>99.614.561</u>	<u>33.154.943</u>	<u>11.928.773</u>	<u>-140.332.855</u>	<u>10.879</u>	<u>4.365.422</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	115.945.811	38.483.387	64.656.379	0	535.937	219.621.514
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	951.999	951.999
- cumulatieve afschrijvingen	5.019.779	3.332.470	30.071.756	0	1.371.629	39.806.513
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>110.926.032</u>	<u>35.150.917</u>	<u>34.584.623</u>	<u>0</u>	<u>116.307</u>	<u>180.767.000</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2-10%	5-10%	6-25%	0,0%	0,0%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	2.020.065	600.000	4.064.251	6.684.316
Kapitaalstortingen	76.285			76.285
WVA dispuut Belastingdienst			-1.303.063	-1.303.063
Resultaat deelnemingen	-81.657			-81.657
Ontvangen dividend	-85.000			-85.000
Verstreckte leningen / verkregen effecten		-539.000		-539.000
Ontvangen dividend / aflossing leningen			4.005	4.005
(Terugname) waardeverminderingen	-4.099		-4.339	-8.438
Afschrijving Goodwill			-28.875	-28.875
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>1.925.594</u>	<u>61.000</u>	<u>2.731.979</u>	<u>4.718.573</u>
Som waardeverminderingen	-94.471	-539.000	-1.332.272	-1.965.743

Toelichting:

Tot en met 2016 is de te vorderen goodwill op Oogziekenhuis Zonnestraal ad. € 600.000 verantwoord onder de financiële vaste activa. Deze vordering is in 2017 voor een bedrag van € 539.000 omgezet in een verstreckte achtergestelde lening en opgenomen onder de kortlopende vorderingen. Het restant van € 61.000 is voldaan in 2018.

De resultaten van de deelnemingen zijn geboekt als opbrengst cq last in de exploitatierekening.

Onder Overige vorderingen is een vordering op de Belastingdienst opgenomen. Het betreft het terug te vorderen deel van de totale gedane betaling aan de Belastingdienst in voorjaar 2016. Het ZMC en de Belastingdienst waren sinds 2015 in een dispuut verwickeld betreffende de, door het ZMC toegepaste, loonheffingskortingen WVA over de jaren 2009 t/m 2011. De Belastingdienst heeft naheffingsaanslagen over deze periode opgelegd. Het ZMC betwistte de claim voor € 3,7 mln en heeft bezwaar ingediend. Primo 2018 heeft het ZMC een schikking getroffen met de Belastingdienst. De vordering is door de schikking verlaagd naar € 2,4 mln. Dit bedrag is in april 2018 ontvangen. Het terug te ontvangen bedrag is inclusief heffingsrente, vergoed door de belastingdienst.

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	13-okt-06	3.403.351	20	Onderhands	4,12%	1.701.676	0	170.168	1.531.508	680.668	9	Lineair	170.168	Waarborgfonds
BNG	30-jun-06	2.858.798	14	Onderhands	4,12%	816.799	0	204.200	612.599	0	3	Lineair	204.200	Waarborgfonds
BNG	30-jun-06	1.905.382	14	Onderhands	4,12%	544.395	0	136.099	408.296	0	3	Lineair	136.099	Waarborgfonds
Rabobank	1-dec-94	6.806.703	25	Onderhands	1,70%	816.804	0	272.268	544.536	0	2	Lineair	272.268	Gem.garantie
BNG	15-jan-99	7.714.264	25	Onderhands	4,90%	2.468.564	0	308.570	2.159.994	617.144	7	Lineair	308.570	Gem.garantie
BNG	15-jan-99	7.770.986	25	Onderhands	4,91%	2.486.716	0	310.839	2.175.877	621.682	7	Lineair	310.839	Gem.garantie
BNG	6-jan-99	3.799.842	29	Onderhands	4,98%	1.572.348	0	131.029	1.441.319	786.174	11	Lineair	131.029	Gem.garantie
BNG	1-jul-99	7.714.264	26	Onderhands	4,88%	2.670.322	0	296.702	2.373.620	890.110	8	Lineair	296.702	Gem.garantie
BNG	1-jul-99	7.770.986	25	Onderhands	4,87%	2.486.716	0	310.839	2.175.877	621.682	7	Lineair	310.839	Gem.garantie
BNG	28-jan-13	5.000.000	20	Onderhands	4,12%	4.125.000	0	250.000	3.875.000	2.625.000	16	Lineair	250.000	Hyp. Zekerheid
BNG	28-jan-13	10.000.000	10	Onderhands	3,68%	6.500.000	0	1.000.000	5.500.000	500.000	6	Lineair	1.000.000	Hyp. Zekerheid
BNG D3-1	31-mrt-16	3.937.500	29	Onderhands	2,61%	3.903.556	0	135.776	3.767.780	3.088.900	28	Lineair	135.776	Hyp. Zekerheid
BNG D3-1	31-dec-15	11.812.500	29	Onderhands	2,89%	11.710.668	0	407.327	11.303.341	9.266.706	28	Lineair	407.327	Hyp. Zekerheid
BNG D3-2	30-dec-16	1.437.500	29	Onderhands	2,82%	1.437.500	0	12.392	1.425.108	1.177.263	29	Lineair	49.569	Hyp. Zekerheid
BNG D3-2	30-dec-16	4.312.000	29	Onderhands	3,07%	4.312.500	0	37.177	4.275.323	3.531.788	29	Lineair	148.707	Hyp. Zekerheid
BNG D4-1	31-dec-15	3.750.000	29	Onderhands	2,89%	3.717.672	0	129.310	3.588.362	2.941.812	28	Lineair	129.310	Hyp. Zekerheid
BNG D4-1	31-mrt-16	1.250.000	29	Onderhands	2,62%	1.239.224	0	43.103	1.196.121	980.606	28	Lineair	43.103	Hyp. Zekerheid
BNG D5-1	31-dec-15	3.450.000	10	Onderhands	2,57%	3.105.000	0	345.000	2.760.000	1.035.000	8	Lineair	345.000	Hyp. Zekerheid
BNG D5-1	31-mrt-16	1.150.000	10	Onderhands	2,26%	1.063.750	0	115.000	948.750	373.750	8	Lineair	115.000	Hyp. Zekerheid
BNG D5-2	30-dec-16	1.425.000	5	Onderhands	2,41%	1.425.000	0	0	1.425.000	0	4	Lineair	356.250	Hyp. Zekerheid
BNG D5-2	30-dec-16	475.000	5	Onderhands	2,00%	475.000	0	0	475.000	0	4	Lineair	118.750	Hyp. Zekerheid
BNG D2	30-dec-16	3.125.000	29	Onderhands	2,81%	3.125.000	0	26.940	3.098.060	2.559.260	29	Lineair	107.760	Hyp. Zekerheid
BNG D2	30-dec-16	9.375.000	29	Onderhands	3,07%	9.375.000	0	80.819	9.294.181	7.677.801	29	Lineair	323.276	Hyp. Zekerheid
BNG C	30-dec-16	2.187.500	10	Onderhands	2,53%	2.187.500	0	0	2.187.500	1.367.188	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
BNG C	30-dec-16	6.562.500	10	Onderhands	2,88%	6.562.500	0	0	6.562.500	4.101.563	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
BNG D4-2	29-dec-17	1.875.000	30	Onderhands	3,04%	0	1.875.000	0	1.875.000	1.600.215	29	Lineair	16.164	Hyp. Zekerheid
BNG D4-2	29-dec-17	5.625.000	30	Onderhands	3,24%	0	5.625.000	0	5.625.000	4.800.647	29	Lineair	48.491	Hyp. Zekerheid
Rabobank	28-jan-13	5.000.000	20	Onderhands	3,92%	4.000.000	0	250.000	3.750.000	2.500.000	15	Lineair	250.000	Hyp. Zekerheid
Rabobank	28-jan-13	10.000.000	10	Onderhands	3,59%	6.000.000	0	1.000.000	5.000.000	0	5	Lineair	1.000.000	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-1	31-mrt-16	3.937.500	29	Onderhands	2,92%	3.937.500	0	135.776	3.801.724	3.122.844	28	Lineair	135.776	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-1	31-dec-15	11.812.500	29	Onderhands	2,59%	11.710.688	0	407.328	11.303.360	9.266.720	28	Lineair	407.328	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-2	30-dec-16	1.437.500	29	Onderhands	2,92%	1.437.500	0	12.932	1.424.568	1.176.723	29	Lineair	49.569	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-2	30-dec-16	4.312.500	29	Onderhands	2,74%	4.312.500	0	37.177	4.275.323	3.531.788	29	Lineair	148.707	Hyp. Zekerheid
Rabo D4-1	31-dec-15	3.750.000	29	Onderhands	2,92%	3.717.673	0	129.308	3.588.365	2.941.825	28	Lineair	129.308	Hyp. Zekerheid
Rabo D4-1	31-mrt-16	1.250.000	29	Onderhands	2,59%	1.250.000	0	53.880	1.196.120	980.600	28	Lineair	43.104	Hyp. Zekerheid
Rabo D5-1	31-dec-15	3.450.000	10	Onderhands	2,55%	3.105.000	0	345.000	2.760.000	1.035.000	8	Lineair	345.000	Hyp. Zekerheid

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017
Stichting Zaans Medisch Centrum

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Rabo D5-1	31-mrt-16	1.150.000	10	Onderhands	2,25%	1.035.000	0	86.250	948.750	373.750	8	Lineair	115.000	Hyp. Zekerheid
Rabo D5-2	30-dec-16	1.425.000	5	Onderhands	2,61%	1.425.000	0	0	1.425.000	0	5	Lineair	267.187	Hyp. Zekerheid
Rabo D5-2	30-dec-16	475.000	5	Onderhands	2,07%	475.000	0	0	475.000	0	5	Lineair	89.063	Hyp. Zekerheid
Rabo D2	30-dec-16	3.125.000	29	Onderhands	2,74%	3.125.000	0	26.940	3.098.060	2.559.270	29	Lineair	107.758	Hyp. Zekerheid
Rabo D2	30-dec-16	9.375.000	29	Onderhands	3,15%	9.375.000	0	80.819	9.294.181	7.677.801	29	Lineair	323.276	Hyp. Zekerheid
Rabo C	30-dec-16	2.187.500	10	Onderhands	2,51%	2.187.500	0	0	2.187.500	1.458.333	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
Rabo C	30-dec-16	6.562.000	10	Onderhands	2,97%	6.562.500	0	0	6.562.500	4.375.000	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
Rabo D4-2	29-dec-17	5.625.000	30	Onderhands	2,90%	0	5.625.000	0	5.625.000	4.800.653	29	Lineair	48.491	Hyp. Zekerheid
kasgeldleningen nog te consolideren		32.975.000	divers	Onderhands	EURIBO R 3 mnd + 1,8%	15.000.000	0	13.125.000	1.875.000	0	0	Lineair	16.164	Hyp. Zekerheid
Totaal banken						158.485.071	13.125.000	20.413.995	151.196.103	97.645.266			9.210.928	
DLL	28-feb-17	2.981.056	10	Onderhands	10,00%	0	2.981.056	225.177	2.755.879	1.316.421	9	Annuiteit	275.470	Hyp. Zekerheid
Totaal						158.485.071	16.106.056	20.639.172	153.951.982	98.961.687			9.486.398	

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	136.566.404	134.853.609
Overige zorgprestaties	7.496.617	7.186.232
Totaal	<u>144.063.021</u>	<u>142.039.841</u>

Toelichting:

Onder opbrengsten zorgverzekeringswet wordt verantwoord de opbrengsten vanuit geproduceerde DBC's, OVP's (overige zorgproducten) en de GGZ. De stijging t.o.v. 2016 wordt bepaald door indexatie en uitbreiding afspraken zorgverzekeraars. Onder overige zorgprestaties wordt verantwoord verleende diensten en onderzoeken aan andere instellingen. De stijging van € 0,6 mln. wordt veroorzaakt door stijging van de omzet van de Zaanapotheek.

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	6.433.253	6.489.590
Totaal	<u>6.433.253</u>	<u>6.489.590</u>

Toelichting:

De subsidies bestaan uit de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen (opleiding tot medisch specialist en ziekenhuisopleidingen). Voor 2016 was de omvang van deze beschikbaarheidsbijdrage AIOS € 4,9 mln. (2016: € 4,5 mln.). Daarnaast is subsidie ontvangen uit het stagefonds, praktijkleren en uit hoofde van de subsidieregeling Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg € 1,2 mln (2016:1,1 mln).

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Algemene administratieve dienstverlening	2.329.297	2.698.848
Maaltijden en consumpties	5.252	19.559
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Bijzondere resultaten	7.993.385	0
Overige opbrengsten	656.256	923.800
Totaal	<u>10.984.190</u>	<u>3.642.207</u>

Toelichting:

Onder Bijzondere resultaten is de verkoop van de grond van het oude ziekenhuis verantwoord. In 2017 is de grond van het oude ziekenhuis verkocht voor € 14.500.000 excl. BTW. De boekwaarde bedroeg op dat moment € 3.342.999. De sloopkosten bedragen € 2.600.000 excl. BTW. De verkoopkosten bedroegen € 560.000. De boekwinst is ten gunste van het resultaat 2017 gebracht.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	52.984.563	53.495.716
Sociale lasten	8.036.044	6.852.075
Pensioenpremies	4.141.425	4.696.870
Andere personeelskosten:	3.019.501	3.007.804
Subtotaal	68.181.533	68.052.465
Personeel niet in loondienst	4.870.183	3.930.372
Totaal personeelskosten	<u>73.051.715</u>	<u>71.982.837</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Zaans Medisch Centrum	924	983
Korteweg Farmacie	20	16
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>944</u>	<u>999</u>

Toelichting:

Het aantal fte's laat een daling zien in 2017, met name door overdracht van personeel aan Diagnost-IQ. De hiermee gepaarde daling van de loonkosten wordt deels teniet gedaan door een stijging van de PNIL inzet voor een bedrag van circa € 1 mio. Daarnaast zijn de vaste personeelskosten zijn gestegen, met name door de cao verhoging van 1,5% en afwikkeling WVA claim middels een vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst voor een bedrag van € 1,4 mio. De andere personeelskosten zijn nagenoeg gelijk gebleven als voorgaand jaar.

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	9.911.638	11.588.306
Totaal afschrijvingen	<u>9.911.638</u>	<u>11.588.306</u>

Toelichting

De afschrijvingen zijn gedaald omdat in 2016 een versnelde afschrijving op de oudbouw is toegepast.

18. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorarium MSB	15.198.849	16.165.290
Honorarium TSB	869.105	934.244
Honorarium Neurochirurgie	100.000	99.000
Totaal	<u>16.167.954</u>	<u>17.198.534</u>

Toelichting:

Met het MSB en TSB zijn kaderafspraken en tarieven overeengekomen voor honoraria specialisten. Na afronding van het schadelastjaar wordt de afrekening opgesteld. Het verschil tussen de kosten MSB 2017 ten opzichte van 2016 wordt m.n. verklaard door een correctie die in 2016 is doorgevoerd over schadelastjaar 2015, waardoor de kosten van 2016 incidenteel verhoogd werden.

19. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.808.275	4.944.455
Algemene kosten	11.704.522	11.610.709
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	32.350.321	28.608.091
Onderhoud en energiekosten	4.470.244	1.940.835
Huur en leasing	1.886.884	1.508.754
Dotaties en vrijval voorzieningen	827.359	1.274.497
Totaal overige bedrijfskosten	<u>57.047.605</u>	<u>49.887.342</u>

Toelichting:

De voedingsmiddelen zijn circa € 864.000,- hoger dan voorgaand jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door afkoop personeel Albron. De patiënt- en bewonersgebonden kosten zijn gestegen als gevolg van het uitbesteden van laboronderzoeken aan Diagnost-IQ. Daartegenover zijn de personeelskosten gedaald als gevolg van het overdragen van personeelsleden aan Diagnost-IQ. De onderhoud en energiekosten zijn gestegen met € 3.700.000 als gevolg van het uitbesteden van het beheer, schoonmaak en energie aan de BAM. Daarnaast is er voor een bedrag van € 350.000 aan incidentele lasten opgenomen in 2017. De huur en leasingskosten zijn gestegen in 2017 met een bedrag van € 650.000,- als gevolg van huur voor de apotheek en revalidatieruimtes.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

20. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	1.155	0
Subtotaal financiële baten	<u>1.155</u>	<u>0</u>
Rentelasten	-4.554.307	-1.267.490
Resultaat deelnemingen	-50.010	44.094
Subtotaal financiële lasten	<u>-4.604.318</u>	<u>-1.223.396</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-4.603.162</u></u>	<u><u>-1.223.396</u></u>

Toelichting:

De rentelasten zijn gestegen door de nieuwe leningen als gevolg van de nieuwbouw. In 2017 is hiervoor over een heel kalenderjaar rente betaald.

21. Vennootschapsbelasting

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Korteweg Farmacie	18.953	136.861

22. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	138.445	109.716
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	25.246	78.621
Totaal honoraria accountant	<u><u>163.691</u></u>	<u><u>188.337</u></u>

Toelichting:

De bedragen zijn samengesteld uit de ontvangen facturen in 2017 en zijn exclusief BTW.

WNT-VERANTWOORDING 2017 ZAANS MEDISCH CENTRUM

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Zaans Medisch Centrum van toepassing zijnde Regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 26 november 2015, kenmerk 871639-144249-MEVA, houdende vaststelling van wijze waarop de bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen bij instellingen op het terrein van de zorg en de jeugdhulp worden vastgesteld (Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp)

De indelingsklasse voor de WNT van het Zaans Medisch Centrum is klasse V, gebaseerd op een score van 13 punten, hetgeen is vastgesteld door de Raad van Toezicht. Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Zaans Medisch Centrum is € 181.000 Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt het maximum € 27.150 en voor de leden van de Raad van Toezicht € 18.100.

De bezoldiging van de gedefinieerde topfunctionarissen van het Zaans Medisch Centrum over het jaar 2017 is als volgt:

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking³ en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling*

bedragen x € 1	Dhr. Dr. W.J. v/d Kam	Mw. Drs.M.A. Zoodma - De Vries RC
Functiegegevens	RvB	RvB
d.d. 24 mei 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte ⁶	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris? ⁷	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking ⁸	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	€ 192.594	€ 169.884
Beloningen betaalbaar op termijn ⁹	€ 11.133	€ 11.116
<i>Subtotaal</i>	€ 203.727	€ 181.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 181.000	€ 181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 203.727	€ 181.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsrecht	N.v.t.
Gegevens 2016¹²		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 192.862	€ 157.756
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.866	€ 10.817
Totale bezoldiging 2016	€ 203.728	€ 168.573

Toelichting:

De bezoldiging van de heer W.J. van der Kam vloeit voort uit schriftelijk overeengekomen afspraken voor in werking treding van de WNT II, Regeling Zorg en Jeugdhulp. Het overgangsrecht is van toepassing en is ingegaan op 1 januari 2016.

1b. *Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking¹ in de periode kalendermaand 1 t/m 12*

	Dhr. M.W. v/d Vorst	
Functiegegevens	Directeur Bedrijfsvoering a.i.	
Kalenderjaar ³	2017	2016
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	9/10 - 31-12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁴	3	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁵	€ 176	€ 175
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁶	€ 24.500	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 10 t/m 12 ⁷	€ 73.500	N.v.t.
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief? ⁸	Ja	N.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 65.588	N.v.t.
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 10 t/m 12 ⁹	€ 65.588	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹⁰	€ 0	N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 65.588	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹¹	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting:

De vermelde bedragen zijn exclusief BTW.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Mw. P.M. Altenburg	Dhr. Ir. R. Woudt	Mw. Drs. D.A. Jongeneel	Mw. Drs. J. de Vries
Functiegegevens²	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 25/1 & 4-8 -31-12	1/7 - 31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging ³	€ 19.800	€ 6.600	€ 6.600	€ 6.600
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 27.150	€ 8.678	€ 9.124	€ 9.124
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ⁵	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 19.800	€ 6.600	€ 6.600	€ 6.600
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 17.200	€ 11.460		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0		
Totale bezoldiging 2016	€ 17.200	€ 11.460		

bedragen x € 1	Dhr. Drs. C.J. Tip	Prof. Dr. D.A. Legemate	Dhr. Ir. J. Goedhart	Mw. Prof. M. de Visser
Functiegegevens²	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/10 - 31/12	1/10 - 31/12	1/1 - 1/12	1/1 - 1/12
Bezoldiging				
Bezoldiging ³	€ 3.300	€ 3.300	€ 13.200	€ 12.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 4.562	€ 4.562	€ 16.612	€ 16.612
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ⁵	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 3.300	€ 3.300	€ 13.200	€ 12.100
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016			1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			€ 13.200	€ 11.460
Beloningen betaalbaar op termijn			€ 0	€ 0
Totale bezoldiging 2016			€ 13.200	€ 11.460

bedragen x € 1	Dhr. Prof. Mr. A.C. Hendriks	Dhr. E. Ris RA
Functiegegevens²	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 1/7	1/1 - 1/8
Bezoldiging		
Bezoldiging ³	€ 5.730	€ 6.600
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 9.025	€ 10.562
Totale bezoldiging	€ 5.730	€ 6.600
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 11.460	€ 11.460
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging 2016	€ 11.460	€ 11.460

Toelichting:

De Raad van Toezicht wordt op declaratie uitbetaald, de vacatiegelden zijn volgens de regels van de NVTZ, artikel 3.2 WNT. De vermelde bedragen zijn excl. BTW. Dhr. R. Woudt is van 25 januari tot 4 augustus 2017 tijdelijk teruggetreden uit de Raad van Toezicht.

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	180.038.505	175.749.520
Financiële vaste activa	2	5.599.746	7.472.925
Totaal vaste activa		<u>185.638.251</u>	<u>183.222.445</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	2.029.416	1.707.917
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	1.257.634	0
Debiteuren en overige vorderingen	5	27.985.760	38.538.589
Liquide middelen	6	8.265.211	14.133.848
Totaal vlottende activa		<u>39.538.022</u>	<u>54.380.354</u>
Totaal activa		<u><u>225.176.273</u></u>	<u><u>237.602.799</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene en overige reserves	7	32.796.788	32.117.352
Totaal eigen vermogen		<u>32.796.788</u>	<u>32.117.352</u>
Vorzieningen			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	0	5.302.712
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)			
	9	144.465.541	150.454.687
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	10	43.774.791	47.678.981
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>43.774.791</u>	<u>47.678.981</u>
Totaal passiva		<u><u>225.176.273</u></u>	<u><u>237.602.799</u></u>

5.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	13	139.536.087	138.018.554
Subsidies	14	6.433.253	6.489.590
Overige bedrijfsopbrengsten	15	11.222.011	3.784.461
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>157.191.352</u>	<u>148.292.605</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	71.750.358	70.890.541
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	9.823.489	11.519.500
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	18	16.167.954	17.198.534
Overige bedrijfskosten	19	54.276.193	47.814.053
Som der bedrijfslasten		<u>152.017.994</u>	<u>147.422.628</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		5.173.358	869.977
Financiële baten en lasten	20	-4.493.922	-715.614
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>679.436</u>	<u>154.363</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		679.436	154.363
		<u>679.436</u>	<u>154.363</u>

5.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.12.1 Algemeen

Voor de grondslagen van waardering en resultaatbepaling verwijzen wij naar punt 5.1.4. van de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Toelichtingen op de enkelvoudige balans worden gegeven voor zover deze afwijken van de toelichtingen op geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	111.087.799	11.564.584
Machines en installaties	34.834.751	1.679.808
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	33.999.648	22.066.845
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	140.332.855
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	116.307	105.428
Totaal materiële vaste activa	<u>180.038.505</u>	<u>175.749.520</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	175.749.520	135.041.429
Bij: investeringen	17.650.696	52.217.110
Af: afschrijvingen	9.823.485	7.628.544
Af: versnelde afschrijvingen	0	3.890.957
Af: desinvesteringen	3.549.105	0
Af: ontvangen erfpacht	-10.879	-10.482
Boekwaarde per 31 december	<u>180.038.505</u>	<u>175.749.520</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	0	350.000
Andere deelnemingen	2.806.667	2.458.574
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	61.000	600.000
Overige vorderingen	2.732.079	4.064.351
Totaal financiële vaste activa	5.599.746	7.472.925

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	7.472.925	4.134.510
Kapitaalstortingen	76.285	546.775
Resultaat deelnemingen	10.907	631.252
Ontvangen dividend	-85.000	0
Toename vorderingen	-539.000	-1.522.500
WVA dispuut belastingdienst	-1.303.063	3.738.898
Waardevermindering (afschr. Aanloopkosten)	-94	-22.800
Waardevermindering (afschr. Goodwill derden)	-28.875	-28.875
Amortisatie (dis)agio	-4.339	-4.335
Boekwaarde per 31 december	5.599.746	7.472.925

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17. Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van ruim 2 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar. Voor de vergelijkbaarheid hebben we de vordering onder de langlopende vorderingen laten staan.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbe-lang (in %)	Eigen vermogen		Aandeel resultaat ZMC	
				2016	2017	2017	2017
				€	€		
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:							
Korteweg Farmacie	poliklinische apotheek	931.321	100,0%	788.507	92.564	92.564	92.564
Codia Waterland BV P'rend	Dialyse	192.294	33,3%	518.086	314.631	93.445	93.445
Esperanz BV Purmerend	Oncologie	22.590	33,3%	53.625	14.145	26.689	26.689
Symbiant BV Alkmaar	Pathologie	552.354	19,0%	2.832.079	75.050	12.850	12.850
Comicro BV Zaanstad	Microbiologie	602.868	50,0%	891.736	74.875	-46.085	-46.085
Emerald all. Beheer BV Z'dam	Beheer BV bouw	9.000	50,0%	18.000	0	0	0
Caro 1 BV Zaanstad	Commandiet Emerald	8.900	49,0%	18.000	0	0	0
Recura Purmerend	Revalidatie	277.600	20,0%	1.750.000	-362.000	-72.400	-72.400
Diagnost-IQ BV Purmerend	Klinisch Chemisch lab.	-19.871	33,3%	1.090.155	-288.758	-96.156	-96.156
Subtotaal					-79.493	10.907	10.907
Oogziekenhuis Zonnestraal		-185.291	49,0%	-543.144	165.000	31.646	31.646
Noord Holland BV Hilversum	Oogheekunde						
TOTAAL							42.553
Zeggenschapsbelangen:							
Medirisk ovm Amsterdam	WA verz. Aandelen	282.660					

Toelichting:

Korteweg Farmacie is een 100% dochtermaatschappij van het Zaans Medisch Centrum.

De resultaten deelnemingen 2017 zijn in de waarde van de deelnemingen meegenomen voor de percentages van deelneming. De resultaten 2017 betreffen voorlopige cijfers. In het volgende kalenderjaar worden de aandelen van het resultaat voor het ZMC gecorrigeerd op basis van de definitieve cijfers. De resultaten van Diagnost-IQ BV en Recura Zorghotel waren in 2017 negatief, de overige deelnemingen sloten het boekjaar af met een positief resultaat. Bij Comicro wordt hierboven een negatief resultaattaandeel voor het ZMC voor 2017 getoond. Dit wordt veroorzaakt door correcties over voorgaande jaren. Het resultaat van Oogziekenhuis Zonnestraal is in verband met een negatief eigen vermogen opgenomen onder de voorziening negatieve deelnemingen.

Medirisk heeft extra aandelen uitgegeven aan de leden om aan de hogere kapitaal-eisen van Solvency II te kunnen voldoen. In 2017 is de dividenduitkering daaraan toegevoegd. Bij Medirisk is de medische aansprakelijkheidsverzekering van het Zaans Medisch Centrum ondergebracht.

Met ingang van 2017 heeft het Zaans Medisch Centrum voor 33,33% een belang in Diagnost-IQ.

Per 1 april 2018 wordt Esperanz BV opgeheven en worden de baten en lasten verdeeld over de aandeelhouders.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	463.524	757.667
Voedingsmiddelen	0	39.188
Hulpmiddelen	0	19.668
Overige voorraden:	765.892	93.985
Voorraad OK	800.000	800.000
Emballage	0	-2.592
Totaal voorraden	<u>2.029.416</u>	<u>1.707.917</u>

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	15.976.667	14.629.412
Onderhanden werk PAAZ	2.623.430	2.165.553
Af: ontvangen voorschotten	-15.102.557	-20.097.677
Af: Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten MSB honorarium	-2.239.905	-2.000.000
Totaal onderhanden werk	<u>1.257.634</u>	<u>-5.302.712</u>

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	13.616.307	22.871.309
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	8.955.939	6.501.185
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen		
Vooruitbetaalde bedragen	698.545	389.016
Nog te ontvangen bedragen	1.687.463	7.333.892
RC Specialistenvoorschotten	198.000	198.000
Vorderingen op verbonden partijen	2.829.506	1.245.188
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>27.985.760</u>	<u>38.538.589</u>

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	8.262.894	14.125.424
Kassen	2.318	8.424
Totaal liquide middelen	<u>8.265.211</u>	<u>14.133.848</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Algemene en overige reserves	32.796.788	32.117.352
Totaal eigen vermogen	<u>32.796.788</u>	<u>32.117.352</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Stelselwijziging OHW	4.148.328			4.148.328
Stelselwijziging Componentenbenadering	487.000			487.000
Wettelijke reserves:				
Deelnemingen	903.712	42.553		946.265
Herwaardering terreinen	951.999			951.999
Reserve aanvaardbare kosten:				
Reserve aanvaardbare kosten	25.626.313	636.883		26.263.196
Totaal algemene en overige reserves	<u>32.117.352</u>	<u>679.436</u>	<u>0</u>	<u>32.796.788</u>

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	0	2.100.000			2.100.000
Voorziening generatieregeling	0	300.000			300.000
Pensioenverplichting eigen risico	130.142		18.968		111.174
Voorziening uitgestelde personeelsbeloningen	561.778	98.339		262.764	397.353
Voorziening WA schadeclaims	536.099	96.748			632.847
Voorziening PLB uren	144.232	24.325		59.855	108.702
Voorziening neg. Deelnemingen	221.036		35.745		185.291
Voorziening ORT tijdens verlof	455.780		97.292	54.701	303.787
Totaal voorzieningen	<u>2.049.066</u>	<u>2.619.412</u>	<u>152.005</u>	<u>377.320</u>	<u>4.139.154</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2017</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.255.469
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.883.685
hiervan > 5 jaar	602.942

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	144.465.541	150.454.687
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>144.465.541</u>	<u>150.454.687</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	158.485.071	111.517.586
Bij: nieuwe leningen	16.106.056	70.475.000
Af: aflossingen	20.639.188	23.507.503
Stand per 31 december	<u>153.951.939</u>	<u>158.485.083</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	9.486.398	8.030.396
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>144.465.541</u>	<u>150.454.687</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	9.486.398	8.030.396
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	144.465.541	150.454.687
hiervan > 5 jaar	98.961.687	96.259.733

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden aan banken wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

PASSIVA

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	2.268.148	6.943.299
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	9.486.398	8.030.396
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.491.572	5.234.665
Schulden terzake pensioenen	71.998	623.280
Nog te betalen salarissen	65.805	62.044
Schulden aan zorgverzekeraars	7.776.233	7.506.975
Vakantiegeld	2.054.198	2.128.177
Vakantiedagen	7.729.621	7.683.580
Overige schulden:		
Nog te betalen honoraria specialisten	1.144.523	2.173.094
RC verbonden partijen	2.413.068	1.118.402
Nog te betalen kosten:		
Nog te betalen interest	333.076	378.382
Nog te betalen kosten	6.940.152	5.796.686
Totaal overige kortlopende schulden	<u>43.774.791</u>	<u>47.678.981</u>

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	76.270.883	5.883.290	43.396.673	140.332.855	535.937	266.419.638
- cumulatieve herwaarderingen	347.000	0	0	0	951.999	1.298.999
- cumulatieve afschrijvingen	65.053.299	4.203.482	21.329.828	0	1.382.508	91.969.117
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>11.564.584</u>	<u>1.679.808</u>	<u>22.066.845</u>	<u>140.332.855</u>	<u>105.428</u>	<u>175.749.520</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	643.213		17.007.483			17.650.696
- activering nieuwbouw	105.241.867	35.090.988	0	-140.332.855	0	0
- herwaarderingen						0
- herrubricering cum. aanschafwaarden	-63.238.100	-2.829.094	3.423.555			-62.643.639
- herrubricering cum. afschrijvingingen	-63.238.100	-2.829.094	3.423.555			-62.643.639
- afschrijvingen	3.018.866	1.936.045	4.868.574			9.823.485
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- vooruitontvangen afkoop erfpacht					-10.879	-10.879
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde						0
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen						0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	3.342.999		206.106			3.549.105
cumulatieve herwaarderingen	0					0
cumulatieve afschrijvingen	0					0
per saldo	<u>3.342.999</u>	<u>0</u>	<u>206.106</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.549.105</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>99.523.215</u>	<u>33.154.943</u>	<u>11.932.803</u>	<u>-140.332.855</u>	<u>10.879</u>	<u>4.288.985</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	115.574.864	40.974.278	60.198.050	0	535.937	280.521.229
- cumulatieve herwaarderingen	347.000	0	0	0	951.999	1.298.999
- cumulatieve afschrijvingen	4.834.065	6.139.527	26.198.402	0	1.371.629	101.781.723
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>111.087.799</u>	<u>34.834.751</u>	<u>33.999.648</u>	<u>0</u>	<u>116.307</u>	<u>180.038.505</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2-10%	5-10%	6-25%	0,0%		

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	350.000	2.458.574	600.000	4.064.351	7.472.925
Kapitaalstortingen	-350.000	426.285			76.285
WVA dispuut belastingdienst				-1.303.063	-1.303.063
Resultaat deelnemingen		10.907			10.907
Ontvangen dividend		-85.000			-85.000
Acquisities van deelnemingen					0
Nieuwe/vervallen consolidaties				0	0
Verstrekte leningen / verkregen effecten			-539.000		-539.000
Ontvangen dividend / aflossing leningen (Terugname) waardeverminderingen		-4.099		4.005	-94
Amortisatie (dis)agio				-4.339	-4.339
Afschrijving Goodwill				-28.875	-28.875
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>2.806.667</u>	<u>61.000</u>	<u>2.732.079</u>	<u>5.599.746</u>
Som waardeverminderingen	-350.000	348.093	-539.000	-1.332.272	-1.873.179

BIJLAGE

5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflos-sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	13-okt-06	3.403.351	20	Onderhands	4,12%	1.701.676	0	170.168	1.531.508	680.668	9	Lineair	170.168	Waarborgfonds
BNG	30-jun-06	2.858.798	14	Onderhands	4,12%	816.799	0	204.200	612.599	0	3	Lineair	204.200	Waarborgfonds
BNG	30-jun-06	1.905.382	14	Onderhands	4,12%	544.395	0	136.099	408.296	0	3	Lineair	136.099	Waarborgfonds
Rabobank	1-dec-94	6.806.703	25	Onderhands	1,70%	816.804	0	272.268	544.536	0	2	Lineair	272.268	Gem.garantie
BNG	15-jan-99	7.714.264	25	Onderhands	4,90%	2.468.564	0	308.570	2.159.994	617.144	7	Lineair	308.570	Gem.garantie
BNG	15-jan-99	7.770.986	25	Onderhands	4,91%	2.486.716	0	310.839	2.175.877	621.682	7	Lineair	310.839	Gem.garantie
BNG	6-jan-99	3.799.842	29	Onderhands	4,98%	1.572.348	0	131.029	1.441.319	786.174	11	Lineair	131.029	Gem.garantie
BNG	1-jul-99	7.714.264	26	Onderhands	4,88%	2.670.322	0	296.702	2.373.620	890.110	8	Lineair	296.702	Gem.garantie
BNG	1-jul-99	7.770.986	25	Onderhands	4,87%	2.486.716	0	310.839	2.175.877	621.682	7	Lineair	310.839	Gem.garantie
BNG	28-jan-13	5.000.000	20	Onderhands	4,12%	4.125.000	0	250.000	3.875.000	2.625.000	16	Lineair	250.000	Hyp. Zekerheid
BNG	28-jan-13	10.000.000	10	Onderhands	3,68%	6.500.000	0	1.000.000	5.500.000	500.000	6	Lineair	1.000.000	Hyp. Zekerheid
BNG D3-1	31-mrt-16	3.937.500	29	Onderhands	2,61%	3.903.556	0	135.776	3.767.780	3.088.900	28	Lineair	135.776	Hyp. Zekerheid
BNG D3-1	31-dec-15	11.812.500	29	Onderhands	2,89%	11.710.668	0	407.327	11.303.341	9.266.706	28	Lineair	407.327	Hyp. Zekerheid
BNG D3-2	30-dec-16	1.437.500	29	Onderhands	2,82%	1.437.500	0	12.392	1.425.108	1.177.263	29	Lineair	49.569	Hyp. Zekerheid
BNG D3-2	30-dec-16	4.312.000	29	Onderhands	3,07%	4.312.500	0	37.177	4.275.323	3.531.788	29	Lineair	148.707	Hyp. Zekerheid
BNG D4-1	31-dec-15	3.750.000	29	Onderhands	2,89%	3.717.672	0	129.310	3.588.362	2.941.812	28	Lineair	129.310	Hyp. Zekerheid
BNG D4-1	31-mrt-16	1.250.000	29	Onderhands	2,62%	1.239.224	0	43.103	1.196.121	980.606	28	Lineair	43.103	Hyp. Zekerheid
BNG D5-1	31-dec-15	3.450.000	10	Onderhands	2,57%	3.105.000	0	345.000	2.760.000	1.035.000	8	Lineair	345.000	Hyp. Zekerheid
BNG D5-1	31-mrt-16	1.150.000	10	Onderhands	2,26%	1.063.750	0	115.000	948.750	373.750	8	Lineair	115.000	Hyp. Zekerheid
BNG D5-2	30-dec-16	1.425.000	5	Onderhands	2,41%	1.425.000	0	0	1.425.000	0	4	Lineair	356.250	Hyp. Zekerheid
BNG D5-2	30-dec-16	475.000	5	Onderhands	2,00%	475.000	0	0	475.000	0	4	Lineair	118.750	Hyp. Zekerheid
BNG D2	30-dec-16	3.125.000	29	Onderhands	2,81%	3.125.000	0	26.940	3.098.060	2.559.260	29	Lineair	107.760	Hyp. Zekerheid
BNG D2	30-dec-16	9.375.000	29	Onderhands	3,07%	9.375.000	0	80.819	9.294.181	7.677.801	29	Lineair	323.276	Hyp. Zekerheid
BNG C	30-dec-16	2.187.500	10	Onderhands	2,53%	2.187.500	0	0	2.187.500	1.367.188	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
BNG C	30-dec-16	6.562.500	10	Onderhands	2,88%	6.562.500	0	0	6.562.500	4.101.563	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
BNG D4-2	29-dec-17	1.875.000	30	Onderhands	3,04%	0	1.875.000	0	1.875.000	1.600.215	29	Lineair	16.164	Hyp. Zekerheid
BNG D4-2	29-dec-17	5.625.000	30	Onderhands	3,24%	0	5.625.000	0	5.625.000	4.800.647	29	Lineair	48.491	Hyp. Zekerheid
Rabobank	28-jan-13	5.000.000	20	Onderhands	3,92%	4.000.000	0	250.000	3.750.000	2.500.000	15	Lineair	250.000	Hyp. Zekerheid
Rabobank	28-jan-13	10.000.000	10	Onderhands	3,59%	6.000.000	0	1.000.000	5.000.000	0	5	Lineair	1.000.000	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-1	31-mrt-16	3.937.500	29	Onderhands	2,92%	3.937.500	0	135.776	3.801.724	3.122.844	28	Lineair	135.776	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-1	31-dec-15	11.812.500	29	Onderhands	2,59%	11.710.688	0	407.328	11.303.360	9.266.720	28	Lineair	407.328	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-2	30-dec-16	1.437.500	29	Onderhands	2,92%	1.437.500	0	12.932	1.424.568	1.176.723	29	Lineair	49.569	Hyp. Zekerheid
Rabo D3-2	30-dec-16	4.312.500	29	Onderhands	2,74%	4.312.500	0	37.177	4.275.323	3.531.788	29	Lineair	148.707	Hyp. Zekerheid
Rabo D4-1	31-dec-15	3.750.000	29	Onderhands	2,92%	3.717.673	0	129.308	3.588.365	2.941.825	28	Lineair	129.308	Hyp. Zekerheid
Rabo D4-1	31-mrt-16	1.250.000	29	Onderhands	2,59%	1.250.000	0	53.880	1.196.120	980.600	28	Lineair	43.104	Hyp. Zekerheid
Rabo D5-1	31-dec-15	3.450.000	10	Onderhands	2,55%	3.105.000	0	345.000	2.760.000	1.035.000	8	Lineair	345.000	Hyp. Zekerheid
Rabo D5-1	31-mrt-16	1.150.000	10	Onderhands	2,25%	1.035.000	0	86.250	948.750	373.750	8	Lineair	115.000	Hyp. Zekerheid

BIJLAGE

5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)
Stichting Zaans Medisch Centrum

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflos-sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Rabo D5-2	30-dec-16	1.425.000	10	Onderhands	2,61%	1.425.000	0	0	1.425.000	0	8	Lineair	267.187	Hyp. Zekerheid
Rabo D5-2	30-dec-16	475.000	5	Onderhands	2,07%	475.000	0	0	475.000	0	5	Lineair	89.063	Hyp. Zekerheid
Rabo D2	30-dec-16	3.125.000	5	Onderhands	2,74%	3.125.000	0	26.940	3.098.060	2.559.270	5	Lineair	107.758	Hyp. Zekerheid
Rabo D2	30-dec-16	9.375.000	29	Onderhands	3,15%	9.375.000	0	80.819	9.294.181	7.677.801	29	Lineair	323.276	Hyp. Zekerheid
Rabo C	30-dec-16	2.187.500	29	Onderhands	2,51%	2.187.500	0	0	2.187.500	1.458.333	29	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
Rabo C	30-dec-16	6.562.000	10	Onderhands	2,97%	6.562.500	0	0	6.562.500	4.375.000	9	Lineair	0	Hyp. Zekerheid
Rabo D4-2	29-dec-17	5.625.000	10	Onderhands	2,90%	0	5.625.000	0	5.625.000	4.800.653	9	Lineair	48.491	Hyp. Zekerheid
kasgeldleningen nog te consolideren					EURIBO R 3 mnd + 1,8%									
		32.975.000	Divers	Onderhands		15.000.000	0	13.125.000	1.875.000	0	0	Lineair	16.164	Hyp. Zekerheid
Totaal banken						158.485.071	13.125.000	20.414.011	151.196.103	97.645.266			9.210.928	
DLL	28-feb-17	2.981.056	10	Onderhands	10,00%	0	2.981.056	225.177	2.755.879	1.316.421	9	Annuiteit	275.470	Hyp. Zekerheid
Totaal						158.485.071	16.106.056	20.639.188	153.951.982	98.961.687			9.486.398	

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Toelichtingen op de enkelvoudige resultatenrekening worden gegeven voor zover deze afwijken van de toelichtingen op de geconsolideerde jaarrekening.

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	136.566.404	134.853.609
Overige zorgprestaties	2.969.683	3.164.945
Totaal	<u>139.536.087</u>	<u>138.018.554</u>

14. Subsidies

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	6.433.253	6.489.590
Totaal	<u>6.433.253</u>	<u>6.489.590</u>

15. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Overige dienstverlening	2.567.188	2.841.102
Maaltijden en consumpties	5.252	19.559
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Bijzondere resultaten	7.993.385	0
Overige opbrengsten	656.185	923.800
Totaal	<u>11.222.011</u>	<u>3.784.461</u>

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

16 Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	52.044.709	52.673.446
Sociale lasten	7.926.758	6.731.833
Pensioenpremies	4.073.464	4.629.467
Andere personeelskosten:	2.972.422	2.961.669
Subtotaal	67.017.353	66.996.415
Personeel niet in loondienst	4.733.005	3.894.126
Totaal personeelskosten	<u>71.750.358</u>	<u>70.890.541</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:
Zaans Medisch Centrum

924 983

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden

924 983

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	9.823.489	11.519.500
Totaal afschrijvingen	<u>9.823.489</u>	<u>11.519.500</u>

18. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorarium MSB	15.198.849	16.165.290
Honorarium TSB	869.105	934.244
Honorarium Neurochirurgie	100.000	99.000
Totaal	<u>16.167.954</u>	<u>17.198.534</u>

19. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.768.168	4.912.970
Algemene kosten	11.806.628	11.969.289
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	29.612.601	26.273.265
Onderhoud en energiekosten	4.440.310	1.875.205
Huur en leasing	1.821.079	1.508.754
Dotaties en vrijval voorzieningen	827.407	1.274.569
Totaal overige bedrijfskosten	<u>54.276.193</u>	<u>47.814.053</u>

20. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentelasten	-4.536.475	-1.260.292
Resultaat deelnemingen	42.553	544.678
Subtotaal financiële lasten	-4.493.922	-715.614
Totaal financiële baten en lasten	<u>-4.493.922</u>	<u>-715.614</u>

5.1.18 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Zaans Medisch Centrum heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 28 mei 2018.

De raad van toezicht van de Stichting Zaans Medisch Centrum heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 28 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Mutaties in leningenportefeuille

De gemeente Zaandam heeft het ZMC een achtergestelde lening ter beschikking gesteld van maximaal € 5 miljoen waar het ZMC onder voorwaarden in de periode 2017 tot en met 2024 een beroep op kan doen. De lening dient in de periode 2024 tot en met 2029 geheel te worden afgelost. Er gelden geen zekerheden voor deze lening. Het voornemen is om deze achtergestelde lening medio 2018 op te nemen.

Vertrek bestuurder

Per 1 augustus 2018 neemt Dhr. Dr. W.J. van der Kam afscheid als voorzitter Raad van Bestuur van het Zaans Medisch Centrum. De wervingsprocedure voor vervanging is gestart.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Dhr. Dr. W.J. van der Kam
voorzitter Raad van Bestuur

Mw. Drs. M.A. Zoodsma- de Vries RC
lid Raad van Bestuur

Mw. P.M. Altenburg
voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. Ir. R. Woudt
lid Raad van Toezicht

Mw. Drs. D.A. Jongeneel
lid Raad van Toezicht

Mw. Drs. J. de Vries
lid Raad van Toezicht

Dhr. Drs. C.J. Tip RC
lid Raad van Toezicht

Dhr. Prof. Dr. D.A Legemate
lid Raad van Toezicht

Mevr. Drs. A. van Beijnum
lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 4, dat het behaalde resultaat toegevoegd wordt aan het eigen vermogen.

5.2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.